

YANKI

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı
M. Mehdi EKER

2023
HEDEFİMİZ
150 MİLYAR \$

GIDA-TARIM
HAYVANCILIK
DOSYASI

BAŞBAKAN
ERDOĞAN'IN
YENİ KABİNESİ

Prof.Dr. Erkan İBİŞ
ÖNCÜLÜĞÜMÜZ
DEVAM EDECEK

Emine ERDOĞAN
YAŞLI BAKIMINA
DESTEK VERİLMELİ

Oktay SARAL
HİZMETKAR OLMAK

Yavuz KAYA
SİYASET KÜLTÜRÜ

Op.Dr. Şahap İNMEZ
ÇATIMIZ YIKILMASIN

Doç.Dr. Kürşad ZORLU
AHİLİK KÜLTÜRÜ

Mesut KÖSE

TMO Genel Müdürü Mesut KÖSE

HEDEF

BİLİNÇLİ TÜRKİYE

“Ofis Çiftçi'nin karagün dostudur” sözünün artık pek kullanılmadığı, çünkü çiftçinin karagünlerinin geride kaldığı bir dönem yaşandığını ifade eden TMO Genel Müdürü Mesut Köse, üreticinin ve tüketicinin arasında sağlıklı bir yapı oluşturulduğunun altını çizdi. Köse, ekmek israfını önlenmesi için tüm kamuoyunu bu konuda duyarlı olmaya çağırdı.

Toprak Mahsulleri Ofisinin tarihsel sürecinden bahsedermisiniz?

Birinci Dünya Savaşı'nda sanayi tesislerinin büyük kısmının yok olmasıyla birlikte insanlar tarıma yönelmiş ve tarımsal üretim hızla artmıştır. Özellikle buğday stoklarının büyümesiyle dış piyasada amansız bir rekabet baş göstermiş, ancak 1928 yılı sonrasında birçok ülkede buğday fiyatlarındaki aşırı düşüşle birlikte büyük bir ekonomik kriz gündeme oturmuştur. Bu gelişme üzerine Ziraat Bankası, 1932/1933 yıllarında çoğu Orta Anadolu'da olmak üzere muhtelif alım merkezleri açmıştır.

Bu faaliyetler sonucunda, buğday üretiminin artması, aynı zaman-

da yoğunlaşan İkinci Dünya Savaşı belirtileri, Ziraat Bankasında Buğday Masası Şefliği adı altında yürütülen işlerin başka bir kuruluşa devredilmesini zorunlu kılmıştır.

Bunun üzerine, İktisadi Devlet Teşekkülü statüsünde ve buğday işleriyle iştigal etmek üzere kurulan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 9.620.514 Lira'lık ödenmiş sermaye ile faaliyete geçmiştir.

Söz konusu Kanun ile TMO'ya; buğday fiyatlarının üreticiler bakımından normalin altına düşmesinin ve tüketici halk aleyhine yükselmesinin engellenmesi, buğday piyasasının korunması ve düzenlenmesi, gerektiğinde buğday ithalatı ve ihracatı yapılması, dünya buğday üretimi ve

hareketlerinin takip edilmesi, gerekli görülecek yerlerde un ve ekmek fabrikaları kurulması, uyuşturucu maddelerle ilgili devlet tekeli yürütmesi ve benzeri görevler verilmiştir.

TMO'ya 27 Ekim 1939 tarihinde arpa ve yulaf, 28 Kasım 1940 tarihinde çavdar, 25 Nisan 1941 tarihinde mısır, 13 Ağustos 1941 tarihinde de başta pirinç olmak üzere; bitkisel ve hayvansal yağlar, et ve balık, yonca tohumu ve bakliyat alımı görevleri verilmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'nın hüküm sürdüğü yıllarda ve sonrasında TMO; benzin, otomobil lastiği, et kavurması, margarin ve kahve gibi maddelerin tedarik ve dağıtımını yürütmüş, 3 Ağustos 1943'te nohut, akdarı, fasulye,

mercimek, bakla ve börülce, 31 Ekim 1947'de ise susam alımıyla görevlendirilmiştir.

SAĞLIKLI BİR YAPININ OLUŞMASINI SAĞLAMAKTAYIZ

TMO'nun görevi nedir?

TMO, başta hububat olmak üzere görevlendirildiği tarım ürünleriyle ilgili olarak iç ve dış piyasaları yakından takip ederek alım-satım işlemlerini yapmakta, gerektiğinde ithalat-ihracat yaparak piyasaların sağlıklı işleyişini temin etmektedir. Böylelikle üretici ve tüketicinin mağdur olmasını önleyerek, üretici-tüketici-tüccar ve sanayici arasında sağlıklı bir yapının oluşmasını sağlamaktadır.

HER YIL DAHA MODERN YÖNTEMLER HAYATA GEÇİRİLMEKTEDİR

TMO, misyonuna uygun olarak bugüne kadar yürüttüğü faaliyetleri titizlikle uygulamaya devam ettiği gibi gerçekleştirdiği yapısal değişiklikler ve yeni ihtiyaçlar karşısında yürüttüğü çalışmalar ile her yıl daha modern yöntemleri hayata geçirmektedir.

Son yıllarda;

- Makbuz senedi ve emanet alım uygulaması ile ürün sahiplerine bankalardan kredi kullanma ve isteyen üreticilere avans kullanma imkânı sağlanmıştır.

- Borsacılık geliştirilmiş ve üreticilerin daha yüksek fiyattan ürün satmasını sağlamak amacıyla alım yapılan borsa sayısı artırılmıştır.

- AB'ye uyum çalışmaları kapsamında yürürlüğe konulan hububat ve çeltik yönetmelikleri ile üreticilerin yanı sıra 2009

yılından itibaren tüccar ve sanayicilerden de alım imkânı sağlanmıştır.

- 2011 yılında kimyasal analiz değerlerine göre depolama ve protein analizine dayalı alım projesi ile ürünlerin kalitesinde artış sağlanmış, ayrıca kalitesine göre alınarak depolanan ürünleri, sektörün istediği kalitede temin etmesi kolaylaşmıştır.

- Ülkemizin depolama açığının giderilmesi ve ürünlerin daha ideal şartlarda muhafazası için "Uzun Süreli Kiralama Garantisi Projesi" kapsamında modern depo yaptırılmıştır.

- 7 ayrı noktada 300 bin ton

kapasiteli depo yapılmaktadır.

- 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında "TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş." kurulmuştur. TMO bu kapsamda, lisanslı depoculuk şirketlerinin bulunduğu yerlerde, 2012 yılından beri fiziki ürün teslimi yerine ürün senetleri aracılığıyla alım yapmaktadır.

- Alımı yapılan tüm ürünlerde randevulu alım sistemine geçilmiştir.

TOPLUMUMUZUN BİLİNÇLENDİRİLMESİ GEREKİYOR

Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası'nın çıkış noktası nedir? Neden böyle bir proje gerçekleştirdiniz?

Dünyada ve ülkemizde yaşanan israfın boyutunu, bu israfın her geçen gün artış göstermesini, dünyadaki kuraklık ve gıda fiyatlarındaki artış gibi olumsuz gelişmeleri göz önüne aldığımızda, kampanyanın başlatılma nedenini rahatlıkla görebiliriz.

TMO olarak, üretici ve tüketicinin mağdur olmasını önleyerek, üretici-tüketici-tüccar ve sanayici arasında sağlıklı bir yapının oluşmasını sağlamaktayız.

Zira dünyamızda gıda israfı ciddi boyutlara ulaşmıştır. FAO'ya göre bir yılda; ekonomik değeri 1 trilyon ABD dolarına karşılık gelen 1,3 milyar ton gıda israf edilmektedir.

Dünya gıda üretiminin üçte birine tekabül eden gıda kaybı ve israfının dörtte birinin önlenmesi durumunda, yetersiz beslenen 842 milyon insanın gıda ihtiyacı karşılanabilmektedir.

Bununla beraber ABD ve Kanada gibi gelişmiş ülkelerde üretilen gıdanın yaklaşık % 40'ı, AB'de ise üretilen ekmeğin % 30'u israf ediliyor.

2008 yılında ülke genelinde yaptırdığımız ekmeğin israfı araştırmasını, 2012 yılında yenileyerek her iki dönemi karşılaştırdık. 2008'de % 5 olan ekmeğin israfı oranının, 2012'de % 20 artışla % 6'ya yükseldiğini gördük. Üretilen ekmeğin önemli bir kısmı ne yazık ki gıda olarak tüketilmeyip çöpe atılıyor ya da hayvan yemi olarak kullanılıyor.

Araştırmaya göre günde 6 milyon, yılda 2,1 milyar adet ekmeğin israf ediliyor. İsrafın ülkemize ekonomik yükü olan yıllık 1,5 milyar TL ile her yıl 500 okul, 80 hastane veya 500 km bölünmüş yol yapılabilmektedir. Bu rakam aynı zamanda, dünya birincisi olduğumuz un ihracatından elde ettiğimiz gelir ile aynı seviyeye ulaşmış durumdadır.

Araştırma sonucunda ayrıca, ekmeğin israfının engellenmesi hususunda toplumumuzun bilgilendirilmeye ve bilinçlendirilmeye ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir.

Bütün bu sonuçlar, ülkemizde geniş çaplı bir kampanyanın başlatılması mecburiyetini doğurmuştur. Dolayısıyla ekmeğin israfı ve israftan kaynaklanan ekonomik kaybın önüne geçmek için 17 Ocak 2013 tarihinde, Sayın Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından "Ekmeğin İsrafını Önleme Kampanyası" başlatılmıştır.

Kampanyanın, Bakanlığımız ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, tüm kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde, etkili bir şekilde yürütülerek hedefine ulaşmasını teminen, 02 Nisan 2013 tarihinde, 2013/3 sayılı Bakanlık Genelgesi yayımlanmıştır.

HEDEFİMİZ BİR BİLİNÇ OLUŞTURMAK

Proje ile ulaşılmak istenen hedef nedir?

Kampanyanın ana hedefi, ekmeğin israfı konusunda toplumsal duyarlılık oluşturulması ve israfın üretim ve tüketim aşamalarında önlenmesine dair bir bilinç oluşturarak azaltılmasıdır.

Bunun yanı sıra kampanya ile;

• Ekmeğin ihtiyaç kadar alınmasını ve doğru muhafaza edilmesini

sağlamak,

• Bayatlayan ekmeğin değerlendirilme yöntemleri konusunda toplumu bilgilendirmek,

• İsrafı önleyerek ülke ekonomisine katkı sağlamak,

• Hayvan beslenmesinde kullanılan ekmeğin de israf olduğuna dikkat çekmek,

• Sağlıklı beslenme alışkanlığının kazandırılması amacıyla "tam buğday ekmeği" tüketimini teşvik etmek,

• Özde ekmeğin israfına, genelde ise tüm israfa vurgu yapmak hedeflenmektedir.

KAMPANYA SAHİPLENİLDİ

Bu hedef doğrultusunda ne kadar mesafe katedildi?

Kampanya hedefi doğrultusunda medya, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, belediyeler, üniversiteler ve

özel sektör ile işbirliği içerisinde devam etmektedir.

Kampanya çalışmalarımız; afiş, broşür, kitap ve film gibi basılı ve görsel materyaller vasıtasıyla sms ve e-posta gönderileri, sosyal paylaşım kanalları, panel, sempozyum, fuar, konferans, yarışma gibi etkinlikler, açıklamalar, medya çalışmaları ve benzeri uygulamalarla yürütülmekte ve israfıla ilgili olarak toplumumuz bilinçlendirilmektedir.

Biz, toplum olarak ekmeğe çok değer veriyoruz. Onu kutsal sayan, nimet addeden, diğer gıda ürünlerinden ayrı bir yere koyan bir anlayışa sahibiz. Bundan dolayı kampanya, toplumumuzun her kesimi tarafından sahiplenildi.

Kampanyayla ilgili oluşturulan www.ekmekisrafetme.com isimli web sitesi ile sosyal paylaşım sitelerinde yapılan yorumlardan, ülke genelinde yürütülen etkinliklere gösterilen ilgiden, kamu kurumlarının yanı sıra sivil toplum kuruluşlarının da verdiği destekten, kampanyanın halkımız tarafından takdirle karşılandığını memnuniyetle görebiliyoruz.

Kampanya ile ekmeğin israfı konusunda farkındalık oluşturularak ekmeğin tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi amaçlanmaktadır. Ancak alışkanlıkların değişmesi, uzun süren çalışmalar sonucunda gerçekleşebilmektedir. Bu nedenle kampanyanın etkisine ilişkin sonuçlar, uzun vadede daha iyi görülebilecektir.

Kampanyanın ekmeğin tüketim alışkanlıkları üzerindeki etkisini ve ekmeğin israfındaki değişimi tespit etmek üzere, yılsonu itibarıyla yeni bir araştırma yapılacaktır ve sonuçlar kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Ülkemizde bir yılda

israf

edilen ekmekle

500 km yol
yapılabilir

Ülkemizde

israf edilen ekmekle

onlarca KÖPRÜ

yapılabilir

Ülkemizde bir yılda **israf edilen ekmekle**

500 okul yapılabilir

Ekmeğinizi israf etmeyin, tasarruf edin

Ülkemizde bir yılda
çöpe atılan **2,1 milyar** adet
ekmeğin parasal değeri
1,5 milyar TL